

והמקלקל על מנת לתקן, שהוא חייב, כגון הקורע או המוחק או הסותר — שיעורו הוא כמתקן, שאינו חייב אלא אם כן הוא קילקל כשיעור על מנת לתקן כשיעור.

שיעור המלבן את הצמר, והמנפץ אותו, והצובע אותו, והטווה ממנו חוטים, שהן כולן אבות מלאכות, שיעורן: הוא חוט, שארכו כמלא רחב הסיט, כפול. היינו כפול מכשיעור המרחק שבין האצבע לאמה.

והאורג שני חוטיין, שיעורו: כמלא הסיט. שאעפ"י שלא ארגו על פני כל רוחב הבגד אלא ברחב של כמלא הסיט [לא כפול], חייב.

גמרא:

ורמינהו: תניא: הקורע בחמתו, ובאבלו, ועל מתו, חייב.

ואעפ"י שמחלל את השבת כשקורע על מתו יצא ידי חובת קריעה.⁽¹⁾

ואילו במתניתין תנן שהקורע בחמתו ועל מתו פטור?

לא קשיא: הא דקתני בכרייתא שהוא חייב בקורע על מתו במת דידיה שחייב לקרוע עליו, וקריעה זו תיקון הוא. הא דמתניתין במת דעלמא, שאינו חייב לקרוע עליו, והוי מקלקל [ולקמן מתרץ גם הקושיא מחמתו].

ומקשינן: והא מתניתין נמי "מתו" קתני?

ומתריצין: לעולם מתניתין במת דידיה שהוא קרובו ומוטל עליו לקוברו. ובהנך דלאו בני אבילות נינהו, אלא שאינו מהקרובים שהוא חייב להתאבל ולקרוע עליהם [שרק אותם המנויים בתחילת פרשת אמור שהכהן מיטמא להם, מתאבלים עליהם].

ומקשינן: ואי חכם הוא המת, חיובי מיחייב לקרוע עליו אעפ"י שאינו קרובו, ואמאי קתני מתניתין דפטור הוא לגבי שבת שהרי מתקן הוא?

דתניא: חכם שמת — הכל קרוביו.

ותמהינן: הכל קרוביו, סלקא דעתך?

ומשנינן: אלא אימא: הכל בקרוביו דהיינו הכל קרועין עליו, הכל חולצין עליו יוצאין לפני המטה כשבגדיהן קרועים עד שכתפן מגולה [שמדינא דגמרא חייבין לעשות כן על אב ואם. וכתב הרמ"א יו"ד סי' ש"מ סי"ז שלא נהגו כן בזמן הזה], הכל מברין עליו ברחבה שאוכלין סעודה הראשונה אחר הלוייה משל אחרים [שהאבל אסור לו לאכול סעודה ראשונה משל עצמו והשכנים מביאים לו סעודה ונקראת "סעודת הבראה", והיו רגילין לעשות אותה סעודה ברחובה של עיר].

ומתריצין: לא צריכא, מתניתין איירי במת דלאו חכם הוא.

ואכתי מקשינן: ואי אדם כשר הוא, חיובי מיחייב כל אחד לקרוע עליו?

1. יצא ידי חובה.

ומתרץ הירושלמי דבמצה גזולה העבירה היא בגוף המצה. אבל הקורע בשבת, העבירה

1. הראשונים הביאו ירושלמי, המקשה: הרי מצוה הבאה בעבירה היא וכיצד יצא ידי חובה? שהרי זה דומה לאכל מצה גזולה בפסח, שלא